

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
วิทยาเขต / คณะ / ภาควิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อวิชา 2593110A การจัดการความขัดแย้งทางสังคม Social Conflict Management
2. จำนวนหน่วยกิต 3(3-0-6)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยเป็นวิชาเฉพาะ
4. อาจารย์ผู้สอน อาจารย์สมศรี สัตนาโค
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ 1 / ชั้นปีที่ 3
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre - requisites) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co - requisites) ไม่มี
8. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด มิถุนายน 2556

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. รู้และเข้าใจแนวคิดทฤษฎี ความหมายของความขัดแย้ง และสามารถอธิบายได้
2. เข้าใจ พร้อมอธิบายสาเหตุ และพัฒนาการของความขัดแย้งได้
3. วิเคราะห์กรณีตัวอย่างของความขัดแย้งในสังคมไทย อภิปรายและนำเสนอได้
4. อภิปรายการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของความขัดแย้งที่มีต่อสังคมในระดับต่างๆ ได้
5. สามารถอธิบาย วิธีการ แนวทาง และกระบวนการที่ใช้ในการจัดการความขัดแย้งได้
6. นำหลักการ ความรู้ กระบวนการจัดการความขัดแย้งไปใช้ในการปฏิบัติจริง โดยการลงชุมชน จัดทำประชาคมติ การทำประชาพิจารณ์ได้

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาแนวคิด ว่าด้วยความขัดแย้ง และการจัดการความขัดแย้ง โดยวิเคราะห์ความขัดแย้งในสังคมสมัยใหม่ ความขัดแย้งอันเนื่องมาจากกระบวนการนโยบายสาธารณะ การกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดการความขัดแย้งในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดทำประชาพิจารณ์ การทำประชาคมติ การเจรจาต่อรอง การปรึกษาหารือร่วม แนวคิดว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบาย ระดับและรูปแบบของการมีส่วนร่วม และการจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกภาคสนาม/ฝึกภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	ตามความต้องการของนักศึกษา	ไม่มีการฝึกงาน	6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล
อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลตามความต้องการ

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

<p>1. คุณธรรม จริยธรรม</p>
<p>1.1 คุณธรรม จริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) แสดงออกซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต ต่อตนเองและผู้อื่น 2) มีวินัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยต่อตนเองชุมชนและสังคม 3) เคารพสิทธิและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ 4) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม 5) มีจิตสาธารณะ เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีส่วนร่วมทางสังคม
<p>1.2 วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดเงื่อนไข ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เรื่องระเบียบการเข้าชั้นเรียน การแต่งกาย และการตรงต่อเวลา 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความตระหนัก โดยยกสถานการณ์สังคม บ้านเมืองในปัจจุบัน โดยเน้นให้เห็นถึงผลกระทบของการขาดคุณธรรมจริยธรรม 3) จัดรูปแบบการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม และการทำงานเป็นทีม 4) ส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของตนเอง 5) เชื่อมโยงองค์ความรู้ในบทเรียน กับศาสนา กฎหมาย สิทธิ บทบาท และหน้าที่ และการส่งเสริมหน้าที่อันพึงปฏิบัติของผู้เรียน
<p>1.3 วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประเมินจากการตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลา ที่มอบหมายและการร่วมกิจกรรม 2) ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4) ประเมินจากการปฏิบัติตนในสังคม และการวางตัวได้อย่างเหมาะสม

2.1 ความรู้ที่ต้องการ

1. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทฤษฎี เพื่อการพัฒนาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบทันสมัยต่อสถานการณ์โลก
2. สามารถนำเอาองค์ความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม
3. สามารถนำองค์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาสังคมได้
4. สามารถนำเอาองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ กับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์
5. สามารถเชื่อมโยง องค์ความรู้เพื่อการพัฒนา กับความรู้ ในศาสตร์สาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้

2.2 วิธีการสอน

- 1) บรรยายเชิงวิชาการ ประกอบกรณีศึกษา เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งทางสังคม
- 2) จัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ฝึกคิด วิเคราะห์ในชั้นเรียน จากเนื้อหาวิชา บทความงานวิจัย วีดิทัศน์ เอกสารประกอบการสอน ฯ
- 3) การค้นคว้า การวิเคราะห์ นำเสนอรายงานกลุ่ม
- 4) มอบหมายให้นักศึกษาลงพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น เพื่อศึกษาข้อมูล หรือทำวิจัย โดยใช้องค์ความรู้ในการจัดการความขัดแย้งทางสังคม

2.3 วิธีการประเมินผล

- 1) การทดสอบย่อย การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- 2) การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- 3) การประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ
- 4) ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- 1) สามารถศึกษาวิเคราะห์เชื่อมโยงองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ
- 2) มีทักษะในการจัดการประมวลความคิดและความรู้อย่างเป็นระบบ
- 3) มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมเพื่อพัฒนาประเทศชาติ
- 4) สังเคราะห์องค์ความรู้ ไปสู่การปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

3.2 วิธีการสอน

- 1) ฝึกให้วิเคราะห์ปัญหาจากกรณีศึกษา โดยการศึกษาจากตำรา เอกสาร เหตุการณ์ในสังคม ฯ
- 2) เชิญผู้เชี่ยวชาญภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งสถาบันการศึกษา องค์กรท้องถิ่น หรือองค์กรอิสระ มาเสนอแนะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- 3) การสะท้อนความคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ในประเด็นสำคัญที่เป็นปัญหาและสถานการณ์สำคัญ ที่เป็นที่สนใจของสังคม
- 4) ฝึกเชื่อมโยงองค์ความรู้ เพื่อนำไปปฏิบัติจริง ในสังคม และชุมชนท้องถิ่น

3.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ
- 2) ประเมินจากการนำเสนอรายงาน การร่วมแสดงความคิดเห็น การทำกิจกรรมในชั้นเรียน
- 3) ประเมินจากการคิด การวางแผนงาน (Action Plan) กิจกรรมและการเรียนในชั้นเรียน
- 4) ประเมินผลจากผลการปฏิบัติโครงการในชุมชนท้องถิ่น

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- 1) สามารถวางแผนงานของตนเองและพัฒนาตนเองได้
- 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ เพื่อนร่วมชั้นและร่วมสถาบัน
- 3) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อย่างสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีม
- 4) ร่วมแสดงออก ตามบทบาทของความเป็นผู้นำ และผู้ตามในการทำกิจกรรมได้
- 5) สามารถทำงาน ทำกิจกรรม จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

4.2 วิธีการสอน

- 1) จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมให้รู้จักบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของตนเอง
- 2) จัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อคิด วิเคราะห์ กรณีศึกษา แลกเปลี่ยนและนำเสนอ โดยทีม (Team Work)
- 3) เสริมทักษะของการทำกิจกรรมเพื่อสังคม โดยแนะนำการวางแผน การจัดแบ่งเวลาเรียนและเวลาทำกิจกรรม ให้ประสบความสำเร็จ

4.3 วิธีการประเมินผล

- 1) สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- 2) ประเมินจากรายงานและการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- 3) ประเมินจากการร่วมกิจกรรม ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- 1) มีทักษะในการใช้ภาษา ทั้งการพูด อ่าน เขียน ได้อย่างถูกต้อง
- 2) มีทักษะในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) สามารถใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ ในการค้นคว้า สืบค้นข้อมูลความรู้
- 4) มีวิจารณญาณในการสังเคราะห์สื่อ และสารสนเทศในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

- 1) การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะระหว่างบุคคล และกลุ่ม ทั้งการพูด ฟัง และการเขียน
- 2) ใช้สื่อ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เข้ามาใช้ประกอบการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย
- 3) สอนการใช้เทคนิคการนำเสนอรายงาน โดยใช้สื่อสมัยใหม่
- 4) เสริมทักษะ เทคนิควิธีการ อภิปราย สื่อสาร การพูดต่อหน้าชุมชน ให้เกิดประสิทธิภาพ
- 5) ส่งเสริมการส่งงาน และการใช้ประโยชน์ และการร่วมแสดงความคิดเห็นในสื่อสาธารณะให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ประเมินจากผลงานจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบประเมินทักษะ และพัฒนาการ ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฟัง
- 2) ประเมินจากการนำเสนอผลงานของนักศึกษา
- 3) ประเมินจากผลงานที่สืบค้น รายงานที่ส่งโดยใช้ Internet และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสม

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

ลำดับที่	หัวข้อการสอน	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	หมายเหตุ
1	<ul style="list-style-type: none"> - ชี้แจงแนวการเรียนการสอน - ความหมายของรายวิชาการจัดการความขัดแย้งทางสังคม - ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - กิจกรรมชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - Presentation - ใบงาน - แบบทดสอบ 	
2	แนวคิดทฤษฎีความขัดแย้ง <ul style="list-style-type: none"> - <u>วิวัฒนาการความขัดแย้ง</u> - <u>ปรากฏการณ์ความขัดแย้ง</u> 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - กิจกรรมชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - PowerPoint - เอกสาร - ใบงาน - บทความ 	
3	สาเหตุการเกิดความขัดแย้ง <ul style="list-style-type: none"> - <u>สาเหตุจากบุคคล</u> - <u>สาเหตุจากสภาพแวดล้อม</u> - <u>สาเหตุจากนโยบาย</u> - <u>สาเหตุจากสังคม</u> 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - กิจกรรมชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - PowerPoint - บทความ - ใบงาน - เอกสาร 	
4	ประเภทของความขัดแย้ง <ul style="list-style-type: none"> - <u>ความขัดแย้งในองค์กร</u> - <u>ความขัดแย้งในท้องถิ่น</u> - <u>ความขัดแย้งทางสังคม</u> 	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยน - กิจกรรมชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - PowerPoint - บทความ - ใบงาน 	
5	สถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมโลก	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยน - กิจกรรมชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - PowerPoint - บทความ - ใบงาน 	
6	สถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทย ชุมชนและท้องถิ่น	3	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - กิจกรรมชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - PowerPoint - บทความ - ใบงาน 	
7	การจัดการความขัดแย้งทางสังคม	3	<ul style="list-style-type: none"> - ชมวิดีโอทัศน์ “สังคมไทยกับการจัดการความขัดแย้ง” 	<ul style="list-style-type: none"> - วิดีทัศน์ 30 นาที - ใบงาน 	

9	การจัดการความขัดแย้งทางสังคม - ความหมายของการจัดการ - องค์ประกอบของการจัดการ - กระบวนการขั้นตอน / วิธีการ	3	- บรรยาย - อภิปราย - กิจกรรมชั้นเรียน	- PowerPoint - ใบบงาน - กรณีศึกษา	
10-11	กระบวนการจัดการความขัดแย้ง - เวทีประชาคม - การทำประชาพิจารณ์ - การอภิปราย เสวนา ฯ	6	- บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - กิจกรรมชั้นเรียน	- PowerPoint - บทความ - ใบบงาน - กรณีศึกษา	
12	- การจัดการความขัดแย้งอย่าง สร้างสรรค์ - การจัดการความขัดแย้งด้วย สันติวิธี	3	- บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - กิจกรรมชั้นเรียน	- PowerPoint - บทความ - ใบบงาน - กรณีศึกษา	
13-14	การจัดการความขัดแย้งทางสังคม - กรณีตัวอย่าง การจัดการความ ขัดแย้งในท้องถิ่น	6	- ศึกษางานวิจัย เรื่อง “การแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง : จากปากพั้ง ถึงปากมูล”	- PowerPoint - ใบบงาน - งานวิจัย	
15	- สรุปผลการจัดการความ ขัดแย้งในเชิงปฏิบัติ - สรุปบทเรียน และต่อขอองค์กร ความรู้ในการพัฒนา	3	- บรรยาย - อภิปรายสรุป - กิจกรรมชั้นเรียน	- PowerPoint - เอกสาร - รายงาน	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

พระไพศาล วิสาโล (2549). สันติวิธี วิถีแห่งอารยะ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง

อิมรอน มะลูลีม. (2538). วิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศ : กรณีศึกษากลุ่ม
มุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้. พิมพ์ครั้งแรก กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

ชุมชนปฏิบัติการด้านความรู้ “ศาลาร่มไม้”. (2554). การจัดการความขัดแย้งในสังคมไทย : ทางรอด
 ทางเลือก หรือทางตัน. พิษณุโลก : ดาวเงินการพิมพ์
 โยฮัน กัลป์ตุง. เดชา ตั้งสีฟ้า, แปล. (2550). การเปลี่ยนแปลงขับเคลื่อนความขัดแย้งด้วยสันติวิธี.
 กรุงเทพฯ : มูลนิธิเอเชียและศูนย์สันติวิธีสาธาณสุข

หมวดที่ 7 การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- แบบประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา
- สรุปผลการประเมินการสอน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- การสังเกตของผู้สอน
- การสนทนากลุ่มระหว่างอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา

3. การปรับปรุงการสอน

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- ประชุมเชิงปฏิบัติการอาจารย์ผู้สอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- จัดทำวิจัยทั้งในและนอกชั้นเรียน เพื่อนำผลวิจัยที่ได้รับมาพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวัง
 จากการเรียนรู้ในรายวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษาหรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึง
 พิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวม
 ในรายวิชาได้ ได้แก่

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น
 หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

<p>- การตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม</p>
<p>5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา นำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน ข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 มาวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน</p>